ROK X

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Nº 12

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 CZERWCA 1935 R.

SUROWCE ZASTĘPCZE

Na ostatniem posiedzeniu Sekcji Eksportowej Związku Inż. Feliks Wiślicki, Prezes Związku, wygłosił następujące przemówienie, poświęcone zagadnieniu poprawy bilansu handlowego przez produkcję surowców zastępczych, zilustrowane wymownym przykładem:

Eksport na całym świecie napotyka na coraz większe trudności. Wszystkie niemal państwa coraz szczelniej zamykają swoje granice. Nietylko polityka celna, ale i rozmaite trudności wwozowe — kontygenty, kompensacje, walutowe restrykcje — utrudniają wzajemną wymianę towarową.

Dążenia do samowystarczalności tu i owdzie stają się jakby kanonem ekonomicznym, a przecież są granice naturalne, które dążenia te ograniczają.

I u nas poszliśmy bardzo daleko w kierunku uniezależnienia się od przywozu z zagranicy. Szczególnie przemysł chemiczny może się poszczycić coraz to nowemi produktami, niedawno jeszcze sprowadzanemi, które już wytwarzamy w najrozmaitszych fabrykach krajowych.

Surowce jedynie musimy nabywać tylko tam, gdzie są najlepsze warunki naturalne ich powstawania i eksploatacji.

O eksporcie wytworów przemysłu chemicznego będziemy obszernie mówili na tem zebraniu. Dowiemy się, że pomimo wszelkie restrykcje przemysł chemiczny zdołał utrzymać swój stan posiadania.

Pragnąłbym podkreślić, jak dużo może zdziałać przemysł chemiczny w dziedzinie uniezależnienia się od importu surowców, dostarczając na rynek odpowiednie produkty zastępcze.

Przykładem mogą być Niemcy.

Widzimy tam powstanie i rozrost wytwórczości syntetycznego paliwa płynnego, syntetycznego kauczuku i syntetycznego włókna, pod nową formą włókna ciętego. Te wytwory niemieckiego przemysłu chemicznego, oparte o surowiec krajowy, zdobywają już rynek wewnętrzny i uniezależniają kraj, przynajmniej poczęści, od importu zamorskiego.

Jak daleko proces ten się posunął, wykazują ostatnio opublikowane cyfry o spożyciu bawełny amerykańskiej w Niemczech. W roku gospodarczym 1933/4 skonsumowano 1246 tysięcy bel; w następnym roku — 1934/5 — zaledwie 317 tysięcy bel. Olbrzymi spadek konsumcji tej bawełny, nabywanej w Ameryce, o 74% w ciągu jednego roku, częściowo tylko został skompensowany przez szersze zakupy bawełny afrykańskiej i południowo - amerykańskiej. W znacznie większym stopniu tłumaczy się to zastąpieniem bawełny przez sztuczny jedwab i przez cięte włókno syntetyczne.

Produkcja ciętego włókna ma szczególnie duże i wciąż wzrastające znaczenie. Dowodem tego, że w roku ubiegłym powstało na terenie Niemiec 7 wielkich fabryk, stworzonych wyłącznie dla produkcji tego włókna. Niemcy zapowiadają, że w roku 1936 doprowadzą roczną produkcję tego włókna do 50 miljonów kg. Byłoby to prawie 10 razy więcej od całej rocznej produkcji włókna syntetycznego w Polsce, — zaznaczam, włókna wytwarzanego zarówno w postaci sztucznego jedwabiu, jak i textry.

Możemy się domyślać, że powstawanie nowych wytwórni włókna ciętego jest w pewnym stopniu subsydjowane przez Rząd. Zachęca również producentów wprowadzony w Niemczech przymus dodawania włókna ciętego do tkanin, wyrabianych na zamówienia Urzędów i na potrzeby wojska. Ostatni wzór sukna wojskowego niemieckiego zawiera 25% przymieszki włókna ciętego.

Zatrzymałem się nieco dłużej nad wytwórczością włókna ciętego nietylko dlatego, że sprawa zastąpienia surowca roślinnego, jakim jest bawełna, lub zwierzęcego, jak wełna, przez wytwór przemysłu chemicznego, interesuje nas tu zebranych, jako chemików.

Nie mniej interesująca jest strona ekonomiczna tego zjawiska.

Wielki eksperyment niemiecki dowiódł ostatecznie, że i my w Polsce możemy w znacznym stopniu uniezależnić się od surowca bawełnianego, a więc od importu, którego nie mamy czem, właściwie, kompensować. Musimy pamiętać że 94% bawełny, spożywanej przez nasz przemysł włókienniczy, pochodzi ze Stanów Zjednoczonych, a nikła już reszta 6% — z północnej Afryki i Indyj; otóż są to kraje, którym niewiele możemy sprzedać, z któremi bilans handlowy, przy wielkich zakupach bawełny, nie da się uaktywnić.

Niedoceniane dotychczas zagadnienie uniezależnienia się, przynajmniej częściowo, od importu z tych krajów, wyrównania naszego pasywnego bilansu w obrocie handlowym z niemi — da się stopniowo rozwiązać przez rozwój krajowej wytwórczości włókien ciętych. Warunkiem rozwoju tej wytwórczości, przynajmniej w chwili obecnej, w jej początkach, jest uzyskanie przez nią wydatnego poparcia i opieki.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY NA POMNIK MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

W numerze 11 „Wiadomości" z dnia 1 czerwca r. b. opublikowaliśmy pierwszą listę składek, zgłoszonych przez przemysł chemiczny na budowę w stolicy pomnika Marszałka.

Ogłaszając poniżej następną listę zaznaczamy, że ogólna suma zadeklarowanych dotychczas składek przez fabryki chemiczne wynosi złotych 115.000.—.

Zjedn. Fabryk Superfosfatowych w Polsce	zł. 5.000.—
Ludwik Spiess i Syn Sp. Akc.	„ 2.000.—
„Azot" Sp. Akc.	„ 1.500.—
Zakłady Chemiczne w Winnicy Sp. Akc.	„ 1.500.—
„J. Franaszek" Sp. Akc.	„ 1.000.—
Kijewski i Scholtze Sp. Akc.	„ 500.—
Sommer i Nower Sp. Akc.	„ 500.—
„Radocha" Sp. Akc.	„ 500.—
M. Leszczyński i S-ka Sp. Akc.	„ 500.—
„Dr Rattner" Sp. Akc.	„ 400.—

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI

Zakłady Chemiczne „Synthesa" w Warszawie — obok produkowanych dotychczas rozpuszczalników, w formie alkoholu amylowego, butylowego, propylowego tudzież ich estrów — przystąpiły do wytwarzania metylocykloheksanonu. Jest to wysoko-wrzący keton, wypuszczony w Polsce na rynek pod nazwą „Methylsynthon", a odpowiadający znanemu na rynku niemieckim analogicznemu produktowi pod nazwą „Metylanon". Podjęcie w Polsce produkcji tego rozpuszczalnika przyczyni się niewątpliwie do znacznego zmniejszenia importu podobnych produktów z zagranicy.

Ta sama firma „Synthesa" przystąpiła do produkcji i wypuściła na rynek fosforany, mianowicie dwuzasadowe i trójzasadowe fosforany wapnia, oraz dwuzasadowy fosforan sodu w gatunkach technicznym i chemicznie czystym.

Sp. Akc. „Scott & Bowne" w Warszawie stale rozszerza zakres produkcji w swej fabryce w Łodzi. Oprócz dotychczas wytwarzanej fenacetyny i soli bizmutowych, wypuszczono ostatnio na rynek dalsze połączenia bizmutu oraz sole kwasu cytrynowego, mianowicie cytrynian litu i cytrynian chininy, w gatunkach farmaceutycznych; również w gatunku farmaceutycznym fabryka ta wyrabia obecnie octan sodu.

POBYT DELEGACJI BRYTYJSKIEJ

W dniach 19 — 30 ubiegłego miesiąca bawiła w Polsce delegacja Brytyjskiego Związku Przemysłowców Chemicznych. Delegacja przybyła do Polski celem bliższego zapoznania się z warunkami i zapotrzebowaniem rynku polskiego na te produkty chemiczne, które, jako niewyrabiane w kraju — muszą być przywożone z zagranicy.

Ze względu na przyjazne stosunki łączące Związek Brytyjski ze Związkiem Przemysłu Chemicznego R. P. — przedstawiciele brytyjscy zwrócili się do naszego Związku z prośbą o objęcie opieki nad programem pobytu i prac w Polsce.

Wychodząc z założenia, że tego rodzaju współpraca może przynieść korzyści zarówno naszemu przemysłowi jak i konsumentom produktów chemicznych, którzy jeszcze nie mogą być obsłużeni przez przemysł krajowy — Związek podjął się organizacji pobytu delegacji brytyjskiej.

Na posiedzeniu, które odbyło się w Związku w dniu 21 maja, przedstawiciele brytyjscy zapoznali się ogólnie z warunkami handlu importowego w Polsce; krótkie exposé w tej sprawie wygłosili: p. Adolf Fels kierownik wydziału Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie (ogólne warunki handlu importowego), p. Roman Groniowski (warunki handlu importowego produktami chemicznemi) oraz p. dyr. Ludwik Kozłowski (handel środkami farmaceutycznemi).

Następnie goście brytyjscy odbyli szereg konferencyj ze związkami branżowemi i agentami handlowymi, informując się bardziej szczegółowo o rodzaju zapotrzebowania na produkty chemiczne; udali się też na jeden dzień do Łodzi, gdzie na terenie Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem mieli sposobność zapoznać się z potrzebami przemysłu włókienniczego.

Nadto goście brytyjscy zetknęli się zarówno z kupcami polskimi poszukującymi reprezentacji towarów brytyjskich, jak i z fabrykami polskiemi poszukującemi licencyj produkcyjnych.

Goście podejmowani byli śniadaniem przez Związek.

W skład delegacji brytyjskiej wchodzili:

Przedstawiciele Związku — p. J. Davidson Pratt — Dyrektor Związku, p. L. A. Munro — reprezentujący w Związku koncern I. C. I. (Imperial Chemicals Industries);

oraz przedstawiciele poszczególnych firm: P. G. Startin (Albright & Wilson, Ltd.), Kpt. B. L. Radcliffe, P. F. F. Heath, (Brotherton & Co), P. Urbain (Monsanto Chemicals, Ltd.), P. F. O. Shaw (British Drug Houses, Ltd.), P. Zwiegencew (I. C. I.).

Dodać należy że goście uczcili Pamięć Marszałka Piłsudskiego przez wpisanie, in corpore, swych nazwisk do Księgi kondolencyjnej w Prezydjum Rady Ministrów.

POROZUMIENIE PRODUCENTÓW I KONSUMENTÓW ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH

Związek Przemysłu Chemicznego, kontynuując myśl zwoływania zebrań porozumiewawczych producentów i konsumentów artykułów chemicznych, zorganizował dn. 29 maja r. b. specjalną naradę, poświęconą dostawie wytwarzanych w Polsce artykułów chemicznych dla przemysłu gumowego. Narada ta, wzorem poprzednio już odbytych posiedzeń z przedstawicielami przemysłu włókienniczego i garbarskiego, zwołana była w najszerszem gronie producentów artykułów chemicznych i przedstawicieli fabryk gumowych. Rozwadze poddane były kolejno wszystkie wy-

twarzane w Polsce produkty chemiczne, używane w przemyśle gumowym, obszerna zaś i rzeczowa dyskusja doprowadziła do następujących wniosków:

Biel cynkowa odpowiada wszelkim wymaganiom stawianym przez przemysł gumowy, istnieje jednak potrzeba normalizacji specjalnego gatunku bieli, celem dostarczania produktu standaryzowanego.

Sadza zwykła nie budzi zastrzeżeń ani wątpliwości, może być też używana jako środek wypełniający; sadza t. zw. „aktywna" nie jest w Polsce wytwarzana.

Smoła drzewna i oleje żywiczne nie budzą jakichkolwiek wątpliwości.

Kwas stearowy i stearyniany, wytwarzane w Polsce, są gatunkowo lepsze od produktu zagranicznego.

Przyśpieszacze do wulkanizacji są częściowo w Polsce produkowane, zwłaszcza istnieje produkcja fenylonaftyloaminy, merkaptobenztiazolu i heksametylenotetraminy; produkcja innych przyśpieszaczy jest w opracowaniu i będzie zaczęta jeszcze w roku bieżącym.

Barwniki do gumy nie są wyrabiane w kraju, produkcja będzie jednak niebawem podjęta.

Farby mineralne wyrabiane w kraju nie budzą wątpliwości.

Po szczegółowem rozważeniu wszystkich tematów wyjaśniło się, że niejednokrotnie fabryki wyrobów gumowych nie korzystają z krajowych artykułów chemicznych tylko dlatego, że poprostu nie są poinformowane o istnieniu produkcji krajowej, bądź o wytwarzaniu gatunków, odpowiadających potrzebom fabrykacji gumy. Byłoby przeto do życzenia, aby nasze fabryki chemiczne na drodze okólników lub wysyłania instruktorów nawiązały ściślejszy kontakt z fabrykami wyrobów gumowych.

Rezultaty, do których doszło zebranie, pogłębiły przekonanie o wielkim pożytku i celowości zwoływania narad producentów i odbiorców artykułów chemicznych.

INFORMACJE EKSPORTOWE

W dniu 17 b. m. rozpoczynają się w Warszawie rokowania o zawarcie dodatkowej umowy handlowej z Austrją. Związek na podstawie posiadanych materjałów poinformował Ministerstwo Przemysłu i Handlu i Radę Traktatową o postulatach przemysłu chemicznego.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. 16 „Informatora Eksportowego"):

Ekwador. Zmiana przepisów dewizowych.

Grecja. Umożliwienie, dzięki notowaniu złotego na giełdzie w Atenach, wystawiania faktur w złotych, co pozwala na uniknięcie strat kursowych (raport na str. 5 Nr. 16 „Informatora Eksportowego").

Haiti. Zmiana taryfy celnej, polegająca na podwyższeniu o 100% stawek dla krajów nietraktatowych.

Irlandja. Zakaz przywozu makuchów lnianych.

Szwecja. Opodatkowanie makuchów lnianych w wysokości 3 koron od 100 kg.

Wielka Brytanja. Nowe przepisy dotyczące sposobu oceniania wartości towaru dla pobrania cła.

Włochy. Nowe szczegóły z zakresu przepisów dewizowych.

Gdynia została uznana z dniem 1 lipca b. r. przez Konferencję Daleko-Wschodnią jako port zasadniczy.

Naskutek tej decyzji wszystkie stawki frachtowe z Gdyni do Płw. Malakka, Chin, Japonji i Wysp Filińskich zostały obniżone o sh. 5/— wzgl. sh. 2/6 na tonnie frachtowej zależnie od rodzaju towaru t. zn. zostały zrównane ze stawkami z portów Płn. Kontynentu (Rotterdam, Hamburg, Antwerpja).

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu Nr. 15 z dn. 31 maja r. b. ogłoszony został pod poz. 359 okólnik Min. Skarbu w sprawie ujednostajnienia badań niektórych towarów.

Okólnik ten zawiera instrukcję o badaniu przez urzędy celne tłuszczów zestalonych i dotyczy w szczególności stwierdzania tłuszczu zestalonego, badania zawartości wolnych kwasów tłuszczowych, stwierdzania kwasów tłuszczowych.

W Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu Nr. 15 z dn. 31 maja r. b. ogłoszony został pod poz. 361 okólnik Min. Skarbu w sprawie stwierdzania pochodzenia i przychodzenia towarów przy odprawie celnej.

Okólnik ten zawiera szczegółowe postanowienia w zakresie świadectw pochodzenia i innych dokumentów przy stosowaniu ceł konwencyjnych, pozwoleń przywozu, zniżek celnych oraz stawek kolumny drugiej taryfy przywozowej.

E C H A

* Prezes Związku Przemysłu Chemicznego, p. Inż. Feliks Wiślicki, został odznaczony belgijskim oficerskim Orderem Leopolda. Dekorowanemu składamy najlepsze powinszowania.

* W roku bieżącym obchodzą jubileusze pracy w przemyśle chemicznym:

p. Dr. Henryk Broniatowski, Dyrektor Pabjanickiej Sp. Akc. Przemysłu Chemicznego — 30-lecia pracy w przemyśle barwnikarskim, z tego 25 lat pracy w przemyśle polskim,

p. Dr. Mieczysław Królikowski, Dyrektor techniczny Sp. Akc. „Boruta w Zgierzu — 25-lecia pracy w polskim przemyśle barwnikarskim.

Obu jubilatom składamy życzenia dalszej owocnej pracy w polskim przemyśle chemicznym.

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH WG NOTOWAŃ DOMU HANDLOWEGO B. NEUFELD, WARSZAWA, Leszno 54.

	Cena w zł. za 100 kg.
Aceton	420.—
Ałun chromowy	80.—
Ałun krystaliczny	47.—
Ałun mielony	47.—
Antichlor kryst.	45.—
Antimonium crud. w kawałkach	130.—
Antimonium crud. w proszku	180.—
Asfalt Gilsonit	80.—
Azotan baru	175.—
Boraks kryst.	110.—
Boraks w proszku	115.—
Boran manganu	370.—
Braunsztyn	80.—
Chlorek baru	75.—
Chlorek cynku w proszku 98/100%	100.—
Chlorek wapna	41.—
Dwuchromian potasu	210.—
Dwuchromian sodu	170.—
Dwusiarczyn sodu bezwodny 60/62%	50.—
Fenol	330.—
Fosforan sodu trójzasadowy	150.—
Fosfór czerwony	800.—
Glejta angielska w proszku	140.—
Glin metaliczny w proszku	550.—
Grafit angielski w łuskach	130.—
Grafit angielski w proszku 95/97%	150.—
Hydrosulfit	400.—
Kalafonja R. jasna	81.—
Kamfora w taflach	700.—
Kaolina w kaw. i w proszku	15.—
Kreda chem. czysta	59.—
Kwas chromowy w proszku 99½%	550.—
Kwas szczawiowy	175.—
Minja ołowiana	115.—
Nadmanganian potasu	330.—
Naftalin w łuskach	60.—
Nitrobenzol	450.—
Octan ołowiu	190.—
Oleina	190.—
Olej rycynowy med.	200.—
Olej turecki 50%	80.—
Pumeks w kawałkach	65.—
Pumeks w proszku	45.—
Salmjak mielony	125.—
Salmjak w kaw. subl.	235.—
Siarczan kobaltu	650.—
Siarczan magnezu	22.—
Siarczan miedzi	55.—
Siarka mielona	36.—
Siarka w laskach	36.—
Talcum 000	22.—
Talcum 00000	28.—
Talcum 000000	32.—
Tanina 92%	850.—
Tlenek kobaltu 76%	1950.—
Węglan magnezu w cegiełkach	220.—
Węglan magnezu w proszku	160.—
Węgiel aktywowany odbarwiający do olejów	160.—
Ziemia okrzemkowa	30.—
Żelazocjanek potasowy	380.—
Żelazocjanek sodowy	280.—

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg. loco skład Warszawa wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BORUTA Sp. Akc.", Zgierz, tel. Łódź 121-01; Warszawa, Piusa XI. 3. m. 8, tel. 8-38-78.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WINNICY, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. I-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Celuloidu odpadki:
Fabr. „ALFA", Bydgoszcz, Garbary 3.

Chlorek wapna bielący.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE". Warszawa, Czackiego 14, tel. 5-91-24.

Dwuchromian potasu i dwuchromian sodu
Tow. Fabryk Portl. Cem. „WYSOKA" Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka Nr. 7, fabryka w Wrzosowej, p-ta Raków. Wyłączna sprzedaż: D/H. Maurycy Luxemburg. Warszawa, Senatorska 28/30, tel. 6 00 19.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Danilowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.
„Fr. KARPIŃSKI Spółka Akcyjna", Warszawa. Wolność 9, tel. 11-06-00.

Fotograficzne materjały:
Płyty, błony i papiery do celów techn.: Fabr. „ALFA", Bydgoszcz, Garbary 3.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LEVER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM", Warszawa, Leszno 15, tel. 11.06-81,
Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW" Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 533-49.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW", Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 5.84-30.

Słomka i włosie wiskozowe:
Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Smoła pierwszorzędowa:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94

Sól glauberska krystaliczna:
„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Żelazokrzem 45% i 75%:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.
Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.
Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA
Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.